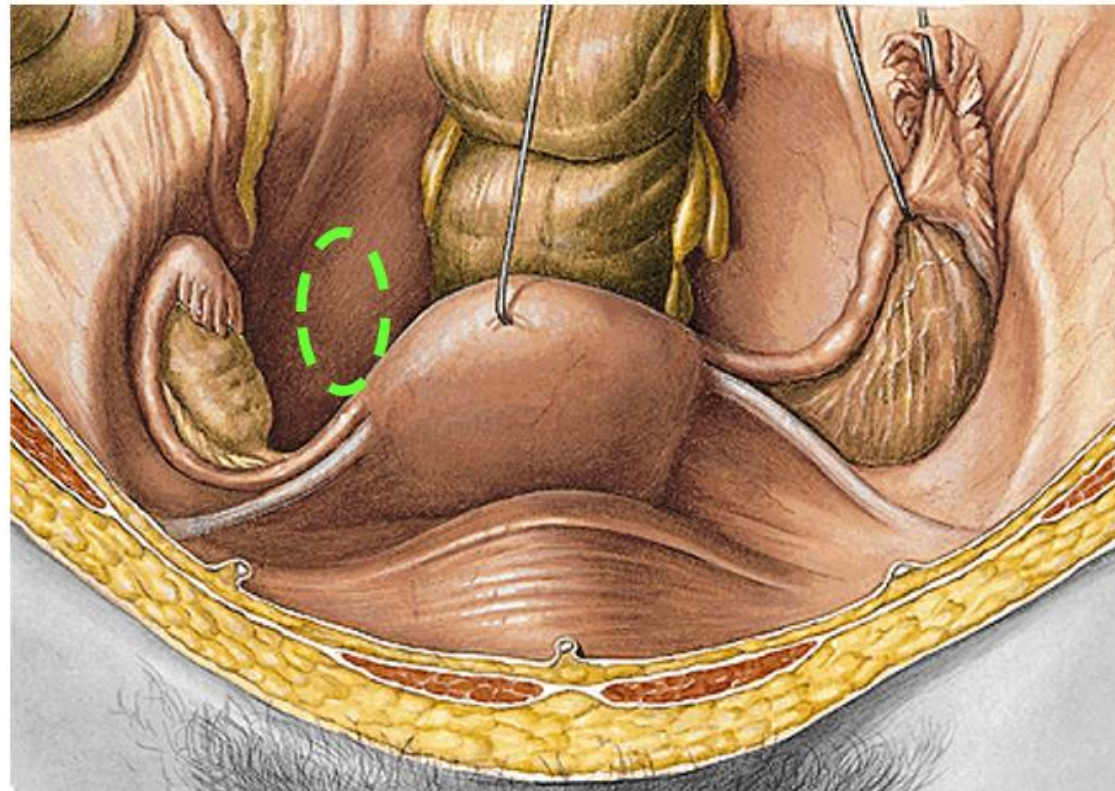

Ženská pohlavní soustava

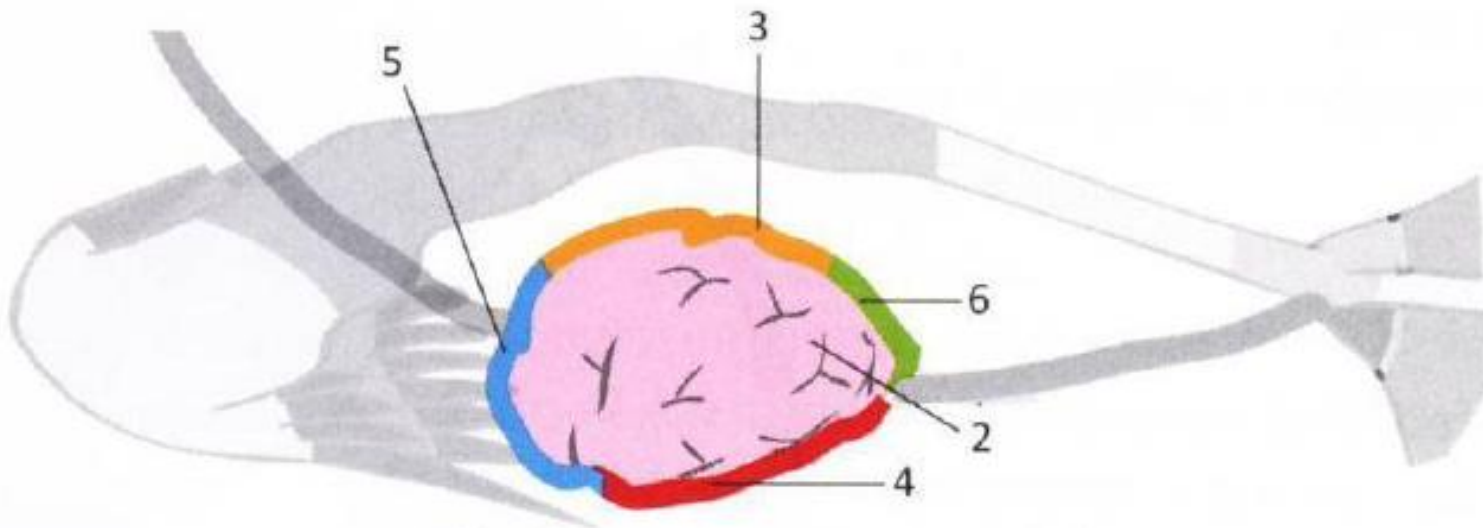
POLOHA VAJEČNÍKU

Nullipara – fossa ovarica (před močovodem a arteria iliaca int.)

Multipara – Claudiova jamka (za močovodem a za arteria iliaca int.)

VAJEČNÍK - OVARIUM

Pohled zepředu na pravý vaječník

**Horní pól (směřuje k vejcovodu =
extremitas tubaria)**

**Dolní pól (směřuje k rohu děložnímu =
extremitas uterina)**

**Mediální plocha (orientována do pánve
– facies medialis)**

**Laterální plocha (orientována ke stěně
pánevní – facies lateralis)**

**Přední okraj (peritoneální závěs –
mesovarium – margo mesovaricus)**

Zadní okraj (volný – margo liber)

Závěsný vaz vaječníku (lig. suspensorium ovarii - vasa ovarica)

Vaz mezi horním pólem vaječníku a stěnou pánve

Vlastní vaz vaječníku (lig. ovarii proprium)

Vaz mezi dolním pólem vaječníku a rohem děložním

Široký vaz děložní (ligamentum latum uteri)

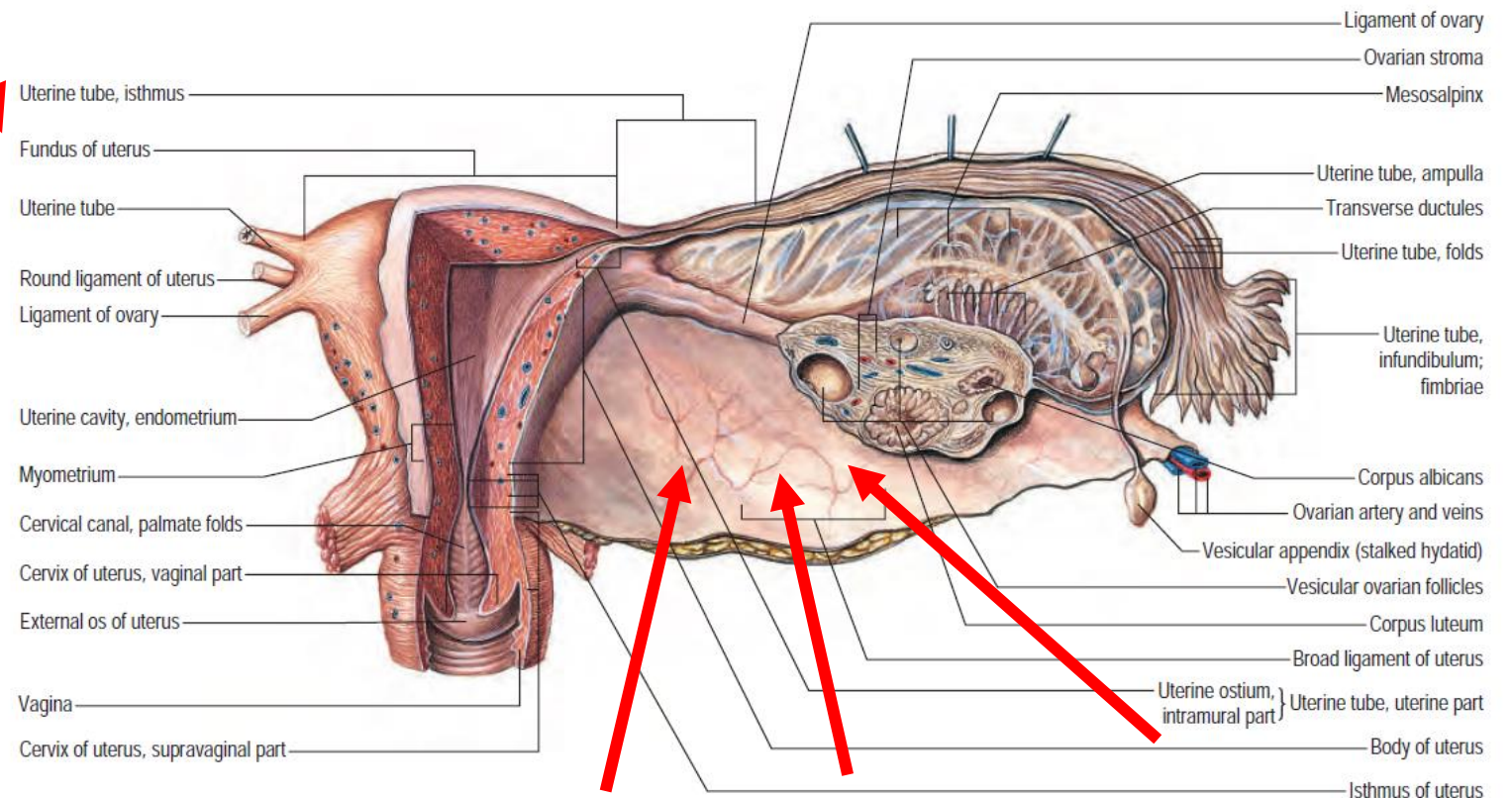
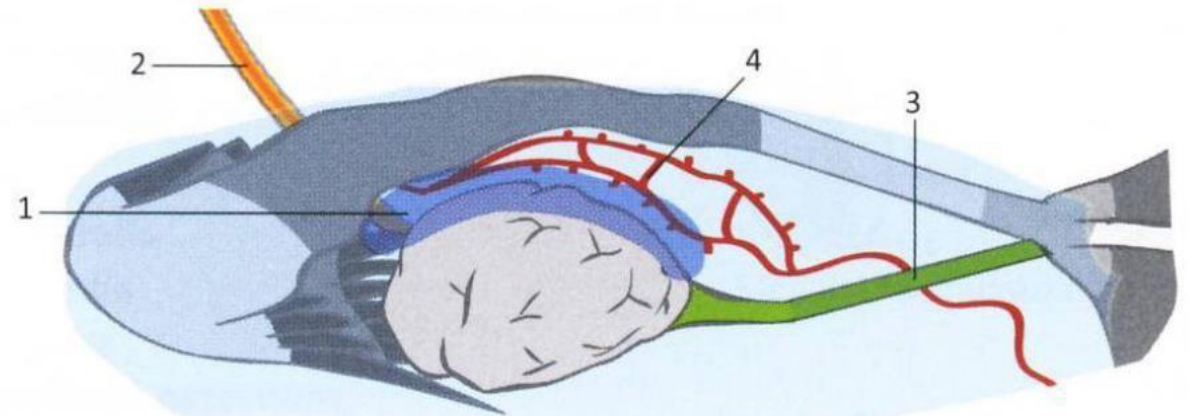
Duplikatura peritonea podložená vazivem,

Dělí se na:

- Mesometrium – závěs dělohy
- Mesosalpinx – závěs vejcovodu
- Mesovarium – závěs vaječníku

Branka vaječníku (hilus ovarii)

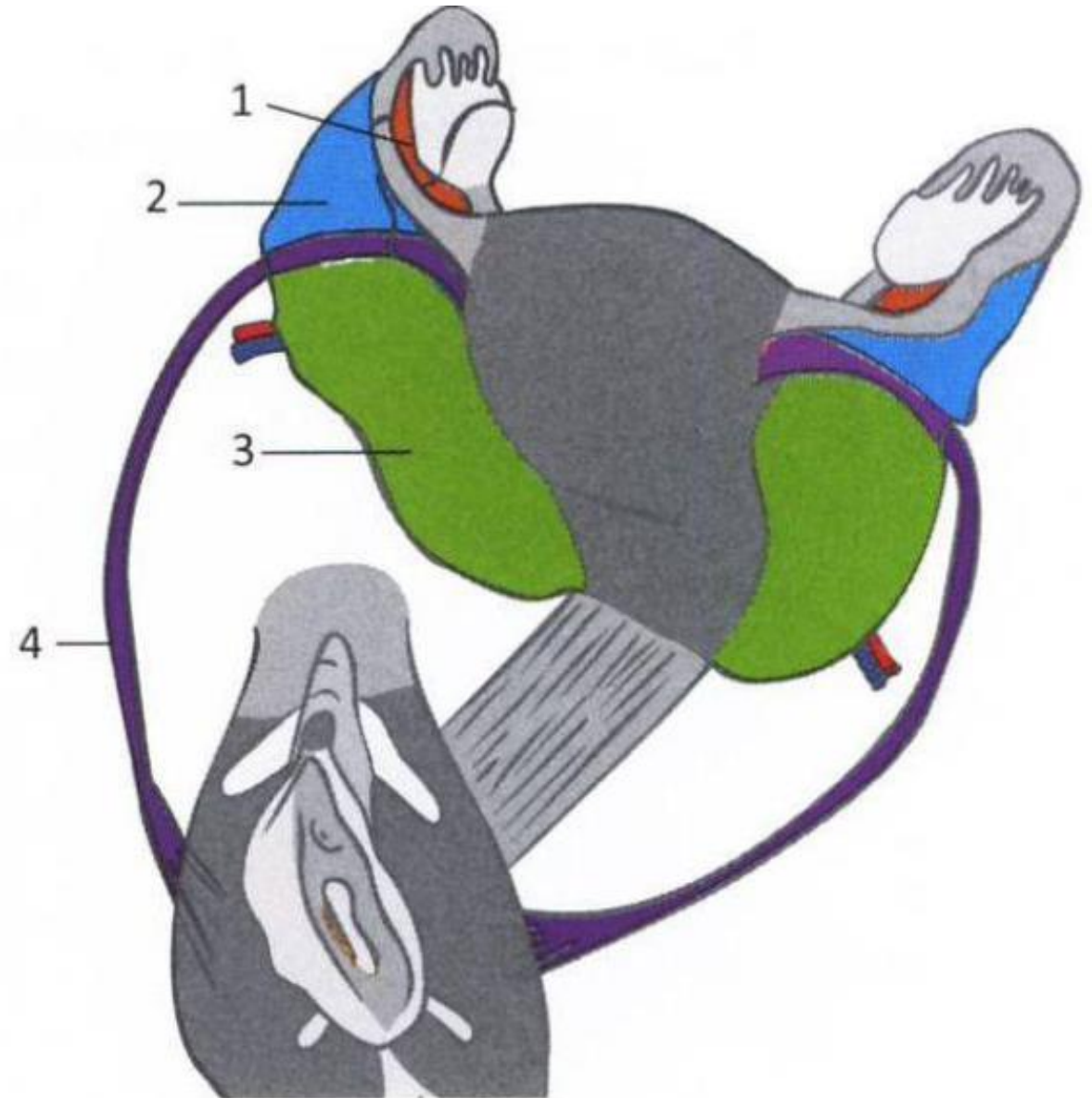
- místo vstupu a výstupu cév

Široký vaz děložní (ligamentum latum uteri)

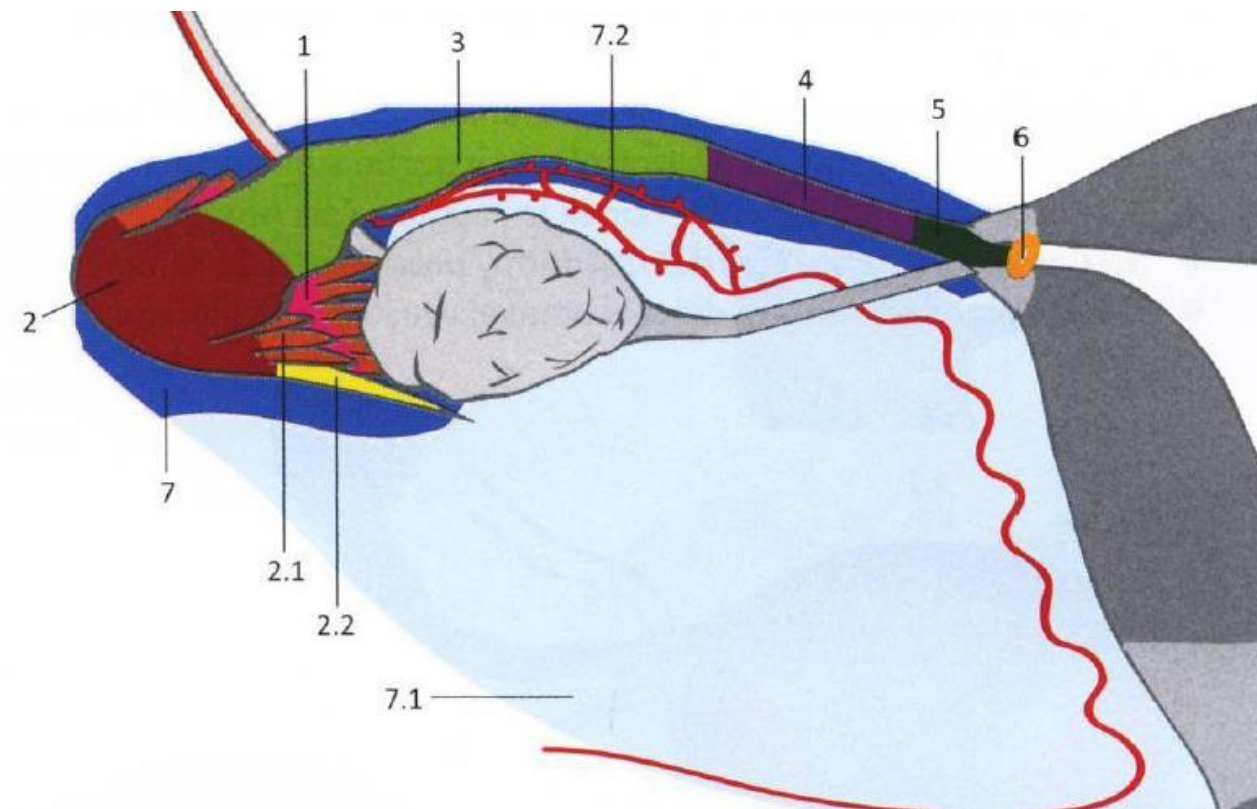
Duplikatura peritonea podložená vazivem,
Dělí se na:

- a) Mesometrium – závěs dělohy
- b) Mesosalpinx – závěs vejcovodu
- c) Mesovarium – závěs vaječníku

Vejcovod – tuba uterina, salpinx

- trubička dlouhá asi 10 cm spojující okolí vaječníku s dutinou děložní

a) Nálevka vejcovodu (infundibulum)

- břišní ústí - ostium abdominale (otevřává se do peritoneální dutiny)

- řasy (fimbriae, fimbria ovarica)

b) Rozšíření - ampulla

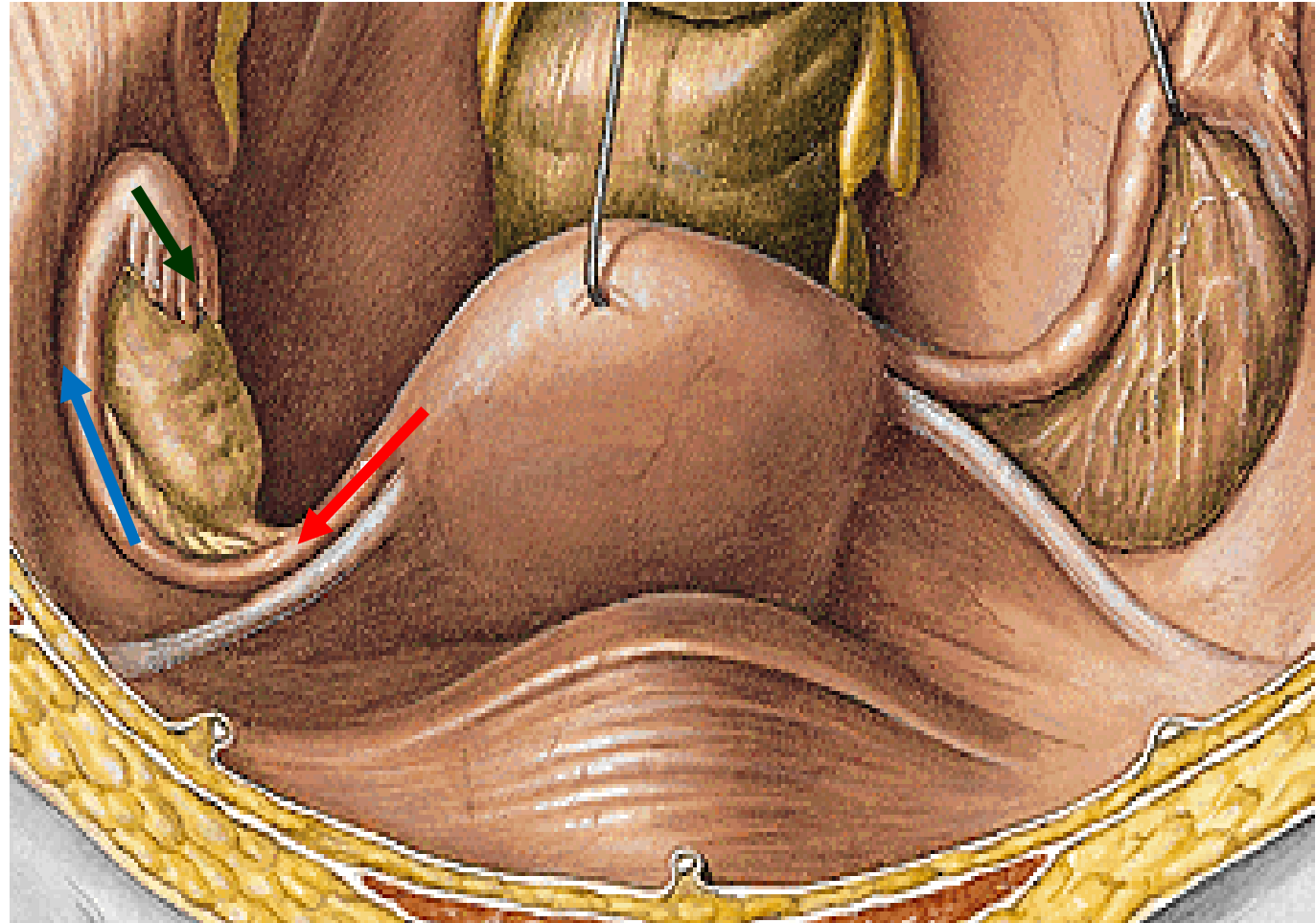
c) Zúžení (isthmus)

d) Děložní část vejcovodu – pars uterina (v rohu děložním)

- děložní ústí vejcovodu – ostium uterinum

PRŮBĚH VEJCOVODU

- od dělohy běží laterálně ke stěně pánevní
- vystupuje dorsokraniálně k hornímu pólu ovaria
- fimbriae se stáčí k mediální ploše

DĚLOHA – UTERUS, METRA, HYSTERA

Tělo děložní – corpus uteri (1)

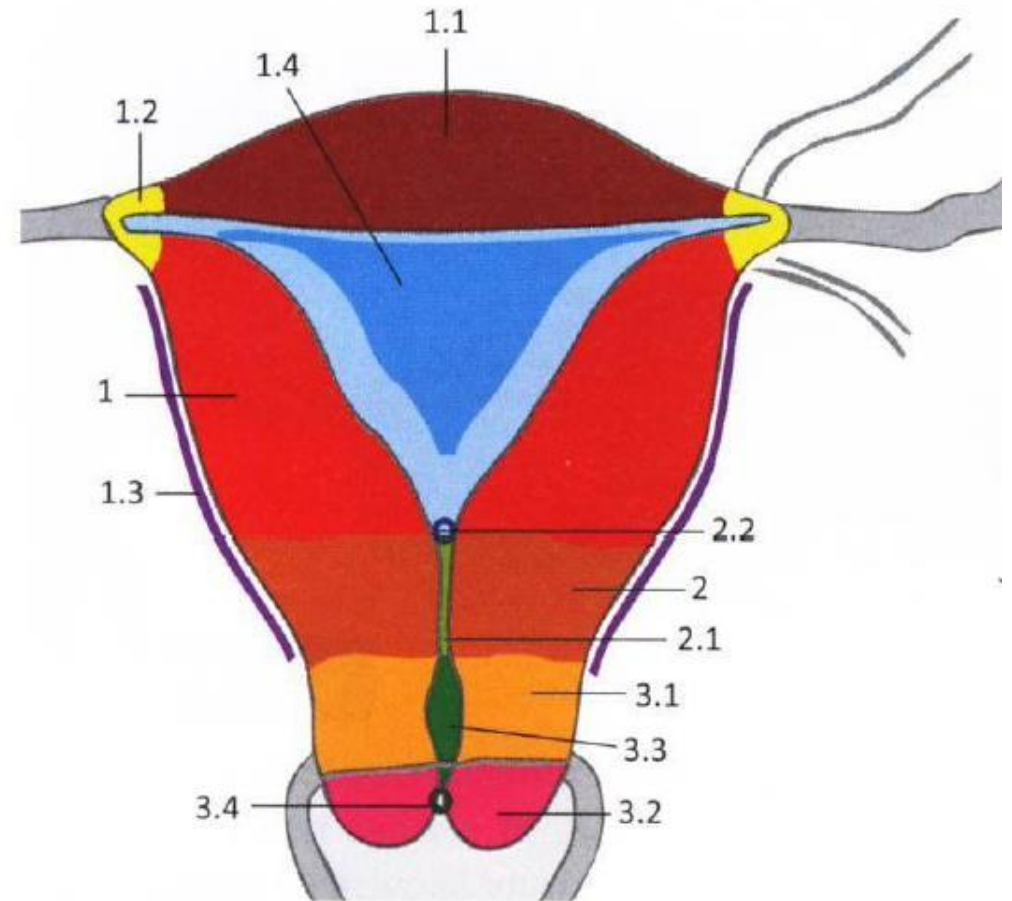
- a) Klenba děložní (dno – fundus)
- b) Rohy děložní (**cornu**) - pravý a levý roh děložní (cornu dx. et sin.)
- c) Okraj děložní (margo)
- d) Dutina děložní (cavitas uteri)

Zúžení – isthmus (2)

- a) Dutina úžiny (canalis isthmi)
- b) Vnitřní děložní branka (ostium anatomicum uteri internum)

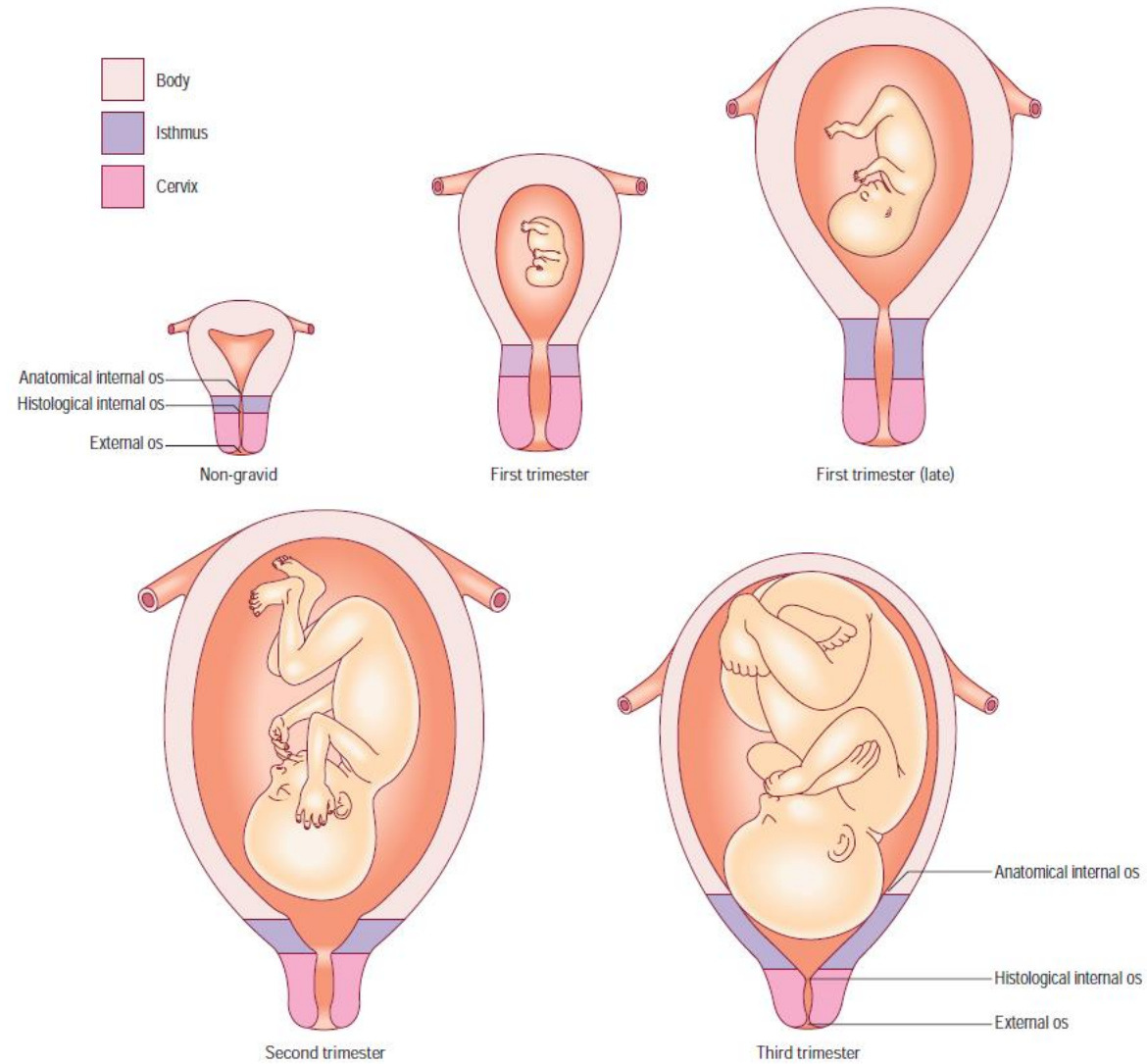
Hrdlo - cervix

- a) Kraniální část hrdla (portio supravaginalis cervicis), nacházíme zde řasy plicae palmatae (3.1)
- b) Čípek, kaudální část hrdla (portio vaginalis cervicis)
- c) Kanál v děložním hrdle (canalis cervicis)
- d) Vnější děložní branka (ostium uteri)

ZMĚNA VELIKOSTI ČÁSTÍ DĚLOHY - GRAVIDITA

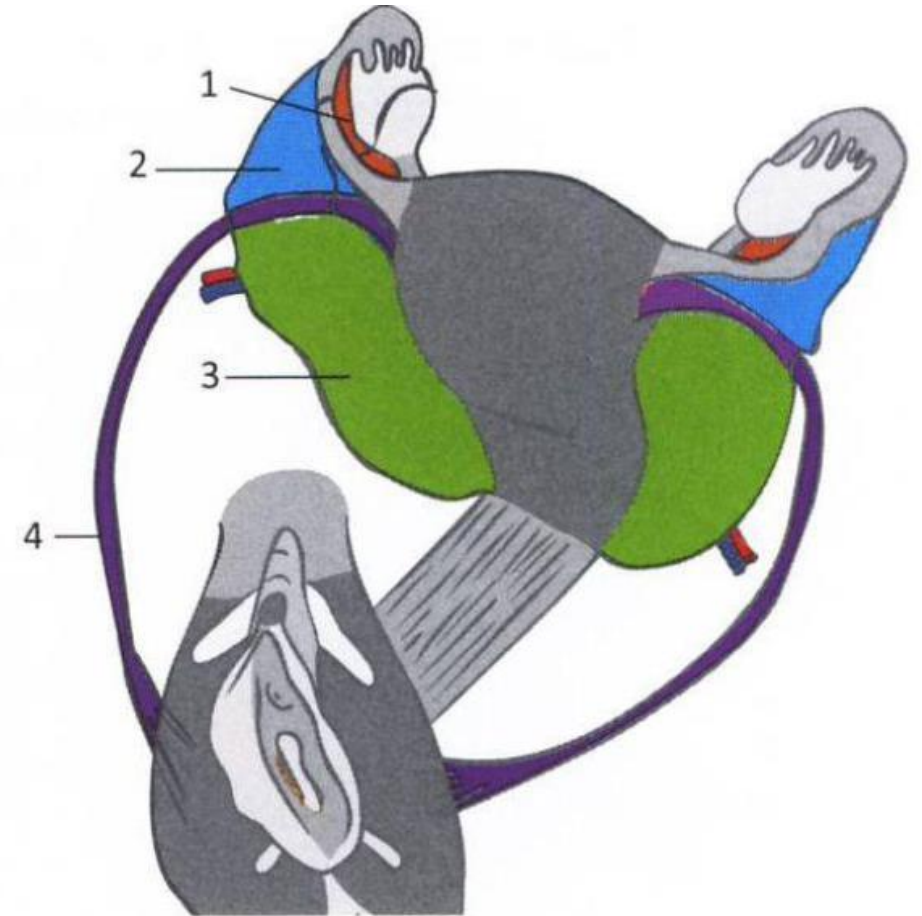
PERIMETRIUM

Zevní vrstva, kterou tvoří pobřišnice. Po stranách dělohy přechází v široký děložní vaz lig. latum uteri.

Široký vaz děložní (ligamentum latum uteri)

Dělí se na:

- a) Mesometrium – závěs dělohy
- b) Mesosalpinx – závěs vejcovodu
- c) Mesovarium – závěs vaječníku

PARAMETRIUM

Závěsný aparát dělohy tvořený několika vazy. Vazivo se nachází mezi dvěma listy lig. latum uteri.

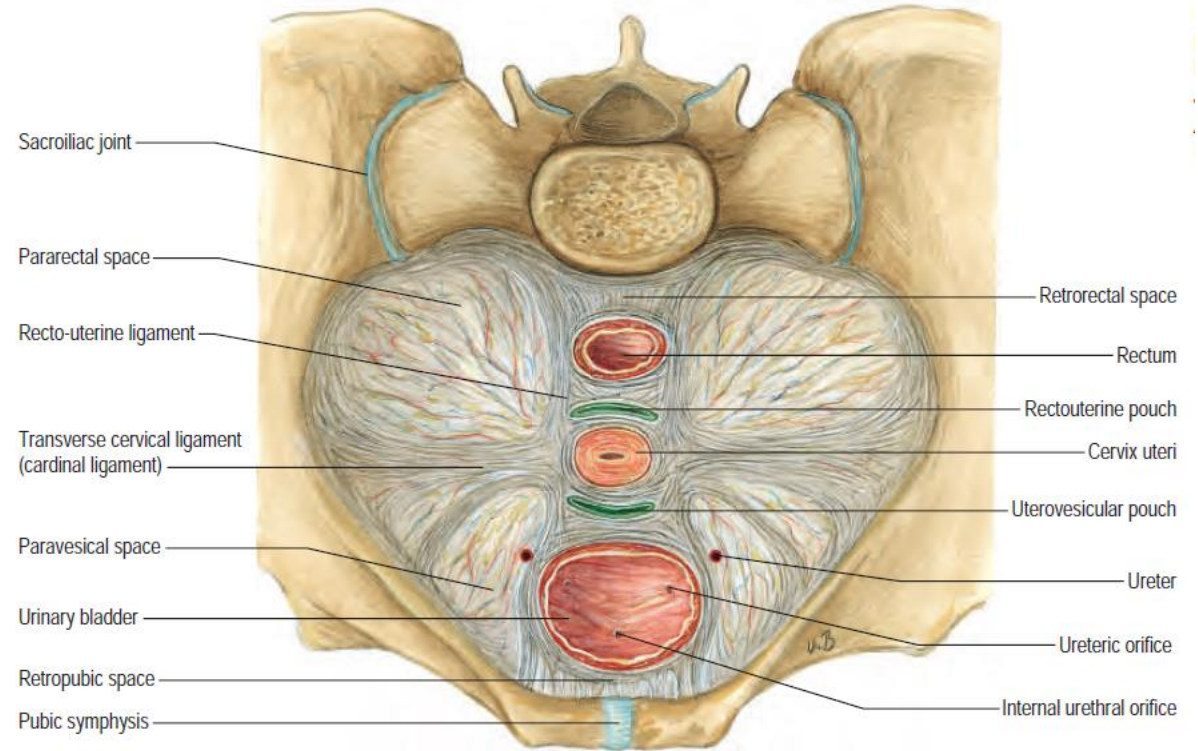
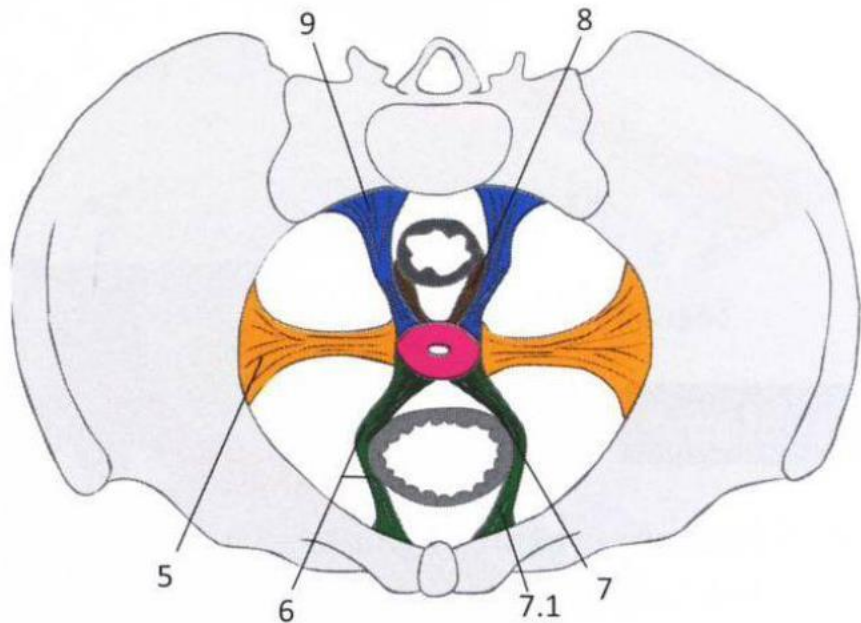
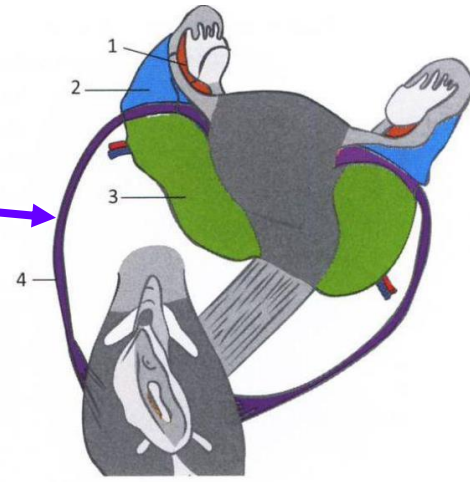
lig. teres uteri - od děložního rohu do tříselného kanálu a do labium majus (velký stydký pysk)

lig. cardinale uteri

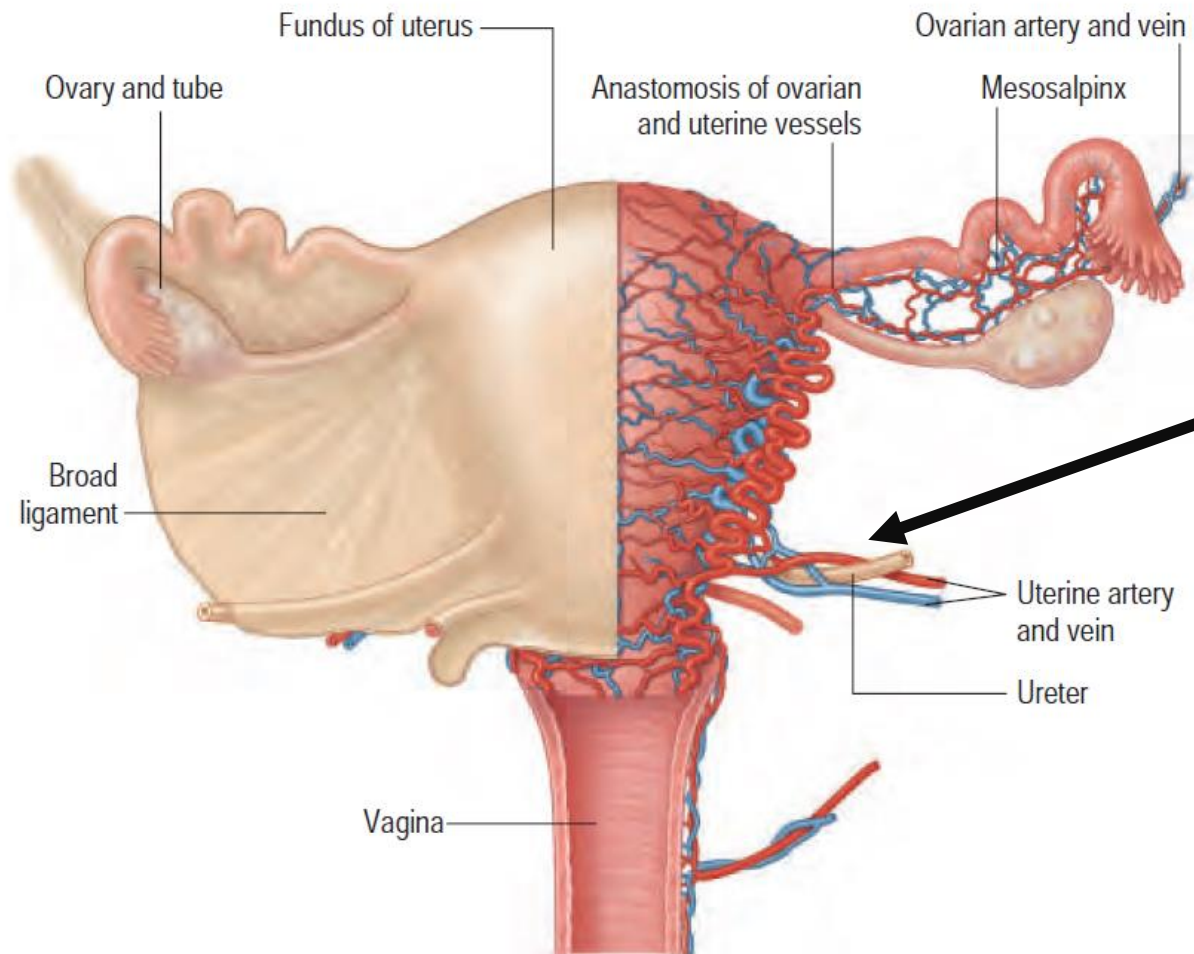
lig. sacrouterinum

lig. pubouterinum (pubocervicale)

lig. rectouterinum (8)

Arteria uterina - anastomóza s a. ovarica (ovariální arkáda)

A. ovarica (aorta abdominalis)
A. uterina (arteria iliaca interna)

**Překřížení a. uterina s ureterem
(2 cm od hrany děložní; 1,5 cm od klenby poševní)**

VAGINA - POCHVA

Klenba poševní (fornix vaginae)

- úsek pochvy okolo děložního čípku

Přední plocha – paries anterior

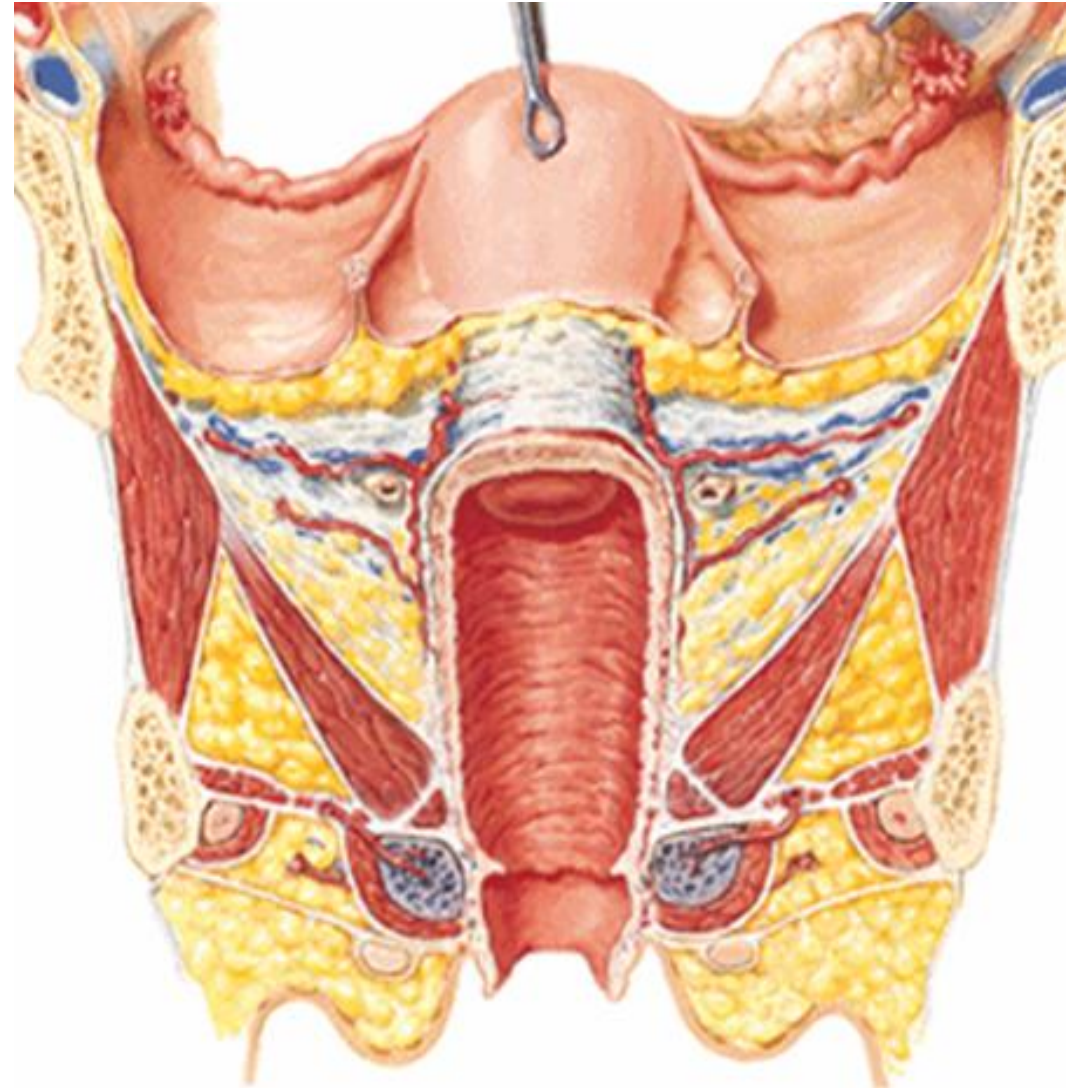
- hrana podmíněná moč. trubicí – carina urethralis

Zadní plocha - paries posterior

Zvrásnění stěn (rugae vaginales) - příčné řasy vaginální sliznice

Vchod poševní (ostium vaginae)

Předsíň poševní (vestibulum vaginae)

Zevní pohlavní orgány ženy (organa genitalia feminina externa)

Velké stydké pysky (labia majora pudendi) - 1

Malé stydké pysky (labia minora pudendi) - 2

Venušin parhbek, hrma (mons pubis) - 3

Předsíň poševní (vestibulum vaginae) ⇕

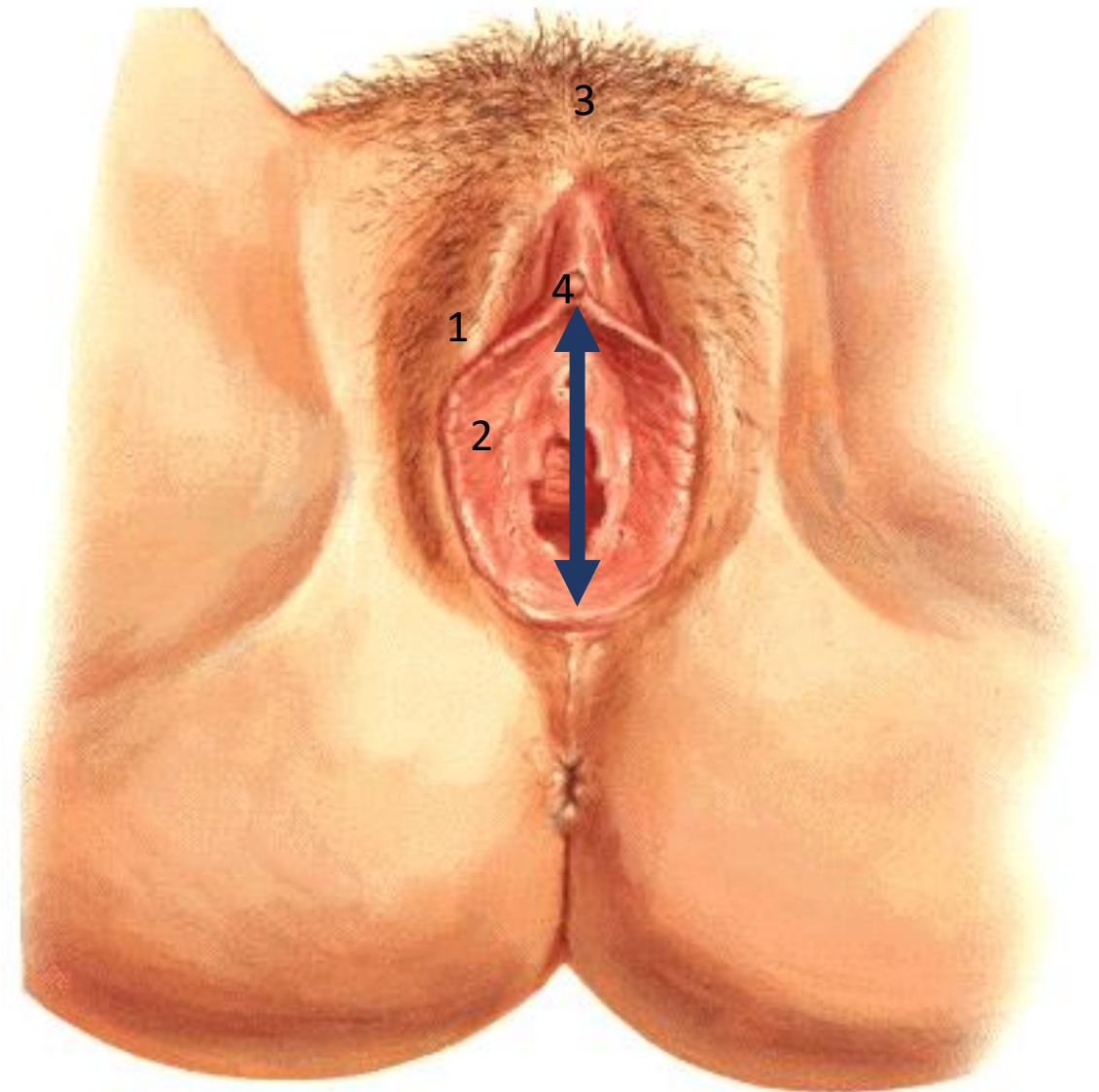
Poštěváček (clitoris) - 4

Velké předsíňové žlázy (glandulae vestibulares majores)

- párová žláza, uložena na diaphragma urogenitale, její 2 cm dlouhý vývod ústí v dolní třetině vestibula mezi hymen a labium minus.

Topořivá tělesa (bulbi vestibuli)

- párový topořivý orgán v oblasti vestibula na diaphragma urogenitale. Zvýšeně se plní krví při pohlavním vzrušení.

Velké stydké pysky (labia majora pudendi)

Štěrbina stydká (rima pudendi) ↔

Vpředu a vzadu spojeny (commisura labiorum ant. - 1, post. - 2)

Terciální ochlupení (pubes)

Malé stydké pysky (labia minora pudendi)

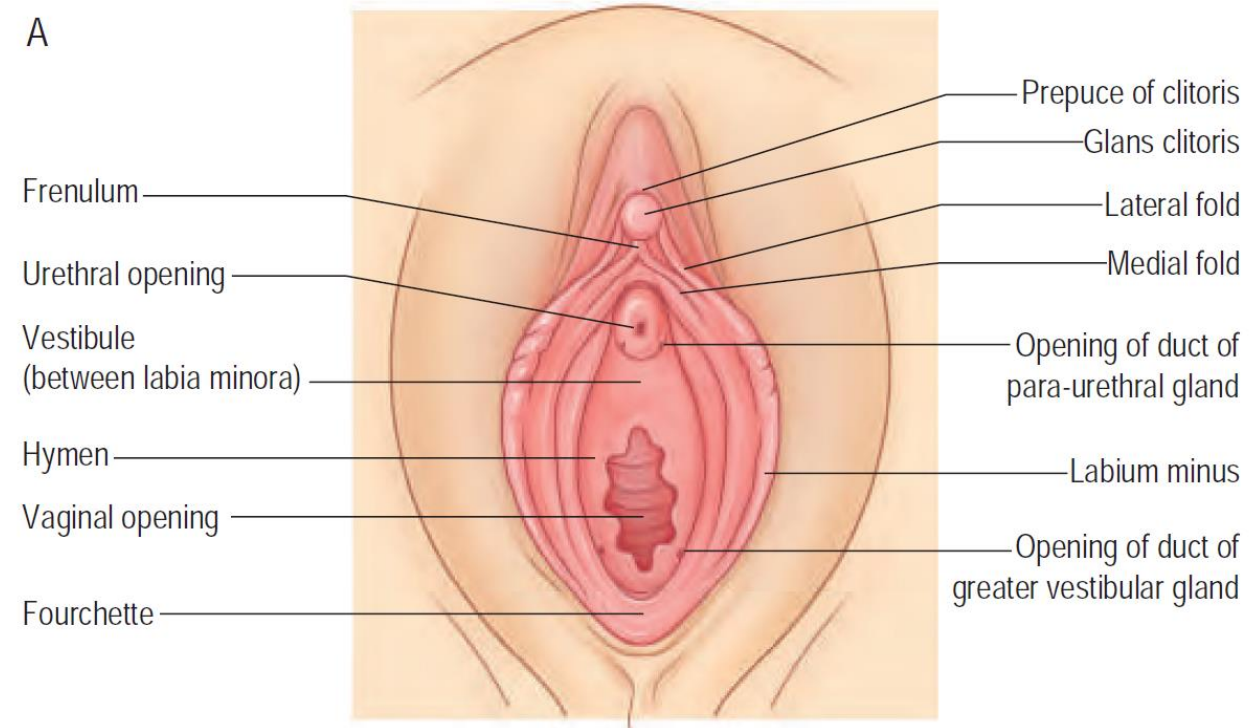
Vpředu malé stydké pysky vytváří:

předkožku (praeputium clitoridis) – před poštváčkem

uzdička (frenulum clitoridis)

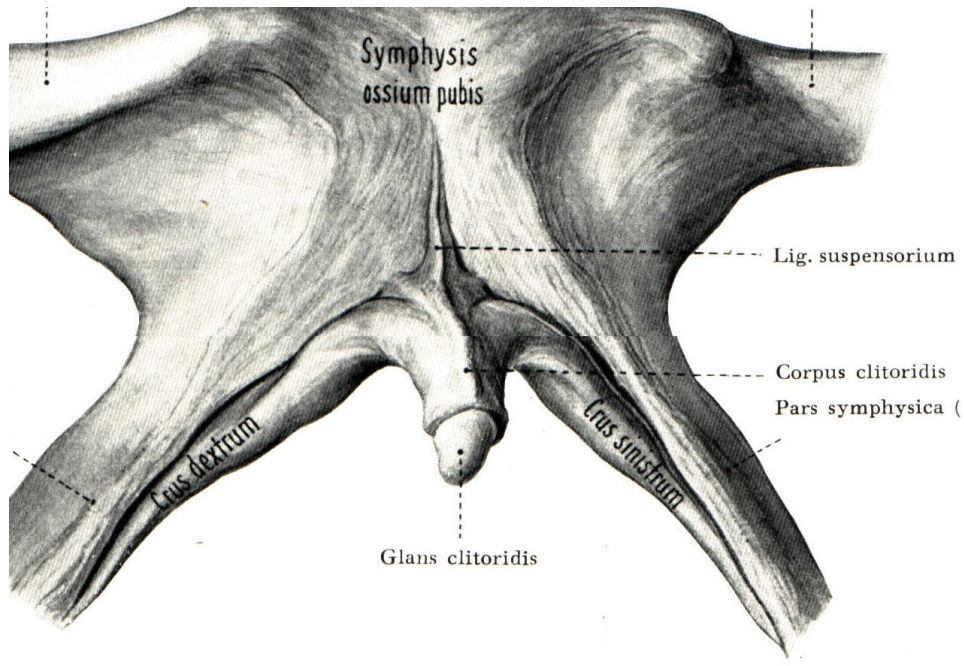
Jamka (fossa navicularis)

A

POŠTĚVÁČEK - CLITORIS

Přihrocené konce (crura) - úpon na crista phalica

Tělo (corpus)

Žalud (glans clitoridis) – jediná zevně patrná část

Předkožka (praeputium clitoridis)

Uzdička (frenulum clitoridis)

Stavba – topořivá tělesa (corpora cavernosa clitoridis)

Ligamentum fundiforme clitoridis – připojuje poštváček k přední ploše symphysis

Ligamentum suspensorium clitoridis – fixuje poštváček k dolnímu okraji symphysis

USPOŘÁDÁNÍ ÚTVARŮ VE VESTIBULUM VAGINAE

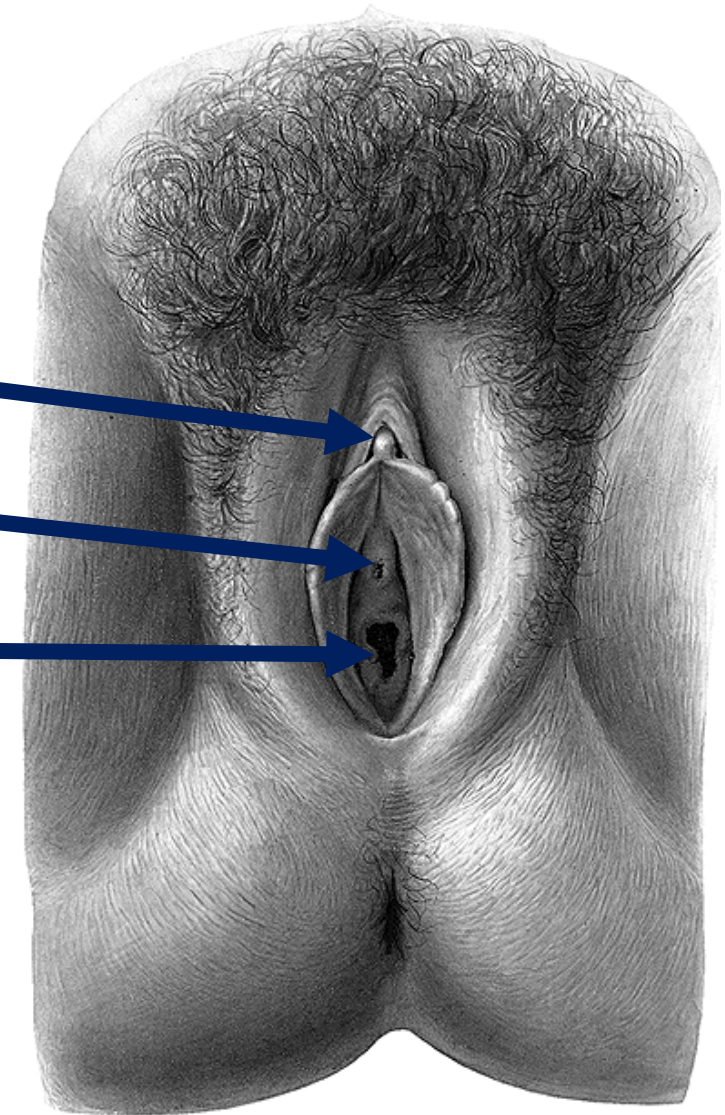
Štěrbina mezi mezi labia minora pudendi

Žalud poštváčku (*glans clitoridis*)
(*praeputium et frenulum clitoridis*)

Zevní ústí močové trubice (*ostium urethrae externum*)
(*papilla urethralis, gl. vestib. minores*)

Poševní vchod (*ostium vaginae*) + hymen

Jamka (*fossa navicularis*)

POUŽITÁ LITERATURA:

- a) HUDÁK, Radovan a David KACHLÍK. *Memorix anatomie*. 5. vydání. Praha: Triton, 2021. ISBN 978-80-7553-873-4.
- b) DRAKE, Richard L., Wayne VOGL a Adam W. M. MITCHELL. *Gray's anatomy for students*. 2nd ed. Philadelphia: Elsevier, 2010. ISBN 978-0-443-06952-9.
- c) SOBOTTA, Johannes, PUTZ, Reinhard a Reinhard PABST, ed. *Sobottův Atlas anatomie člověka: překlad 22. vydání*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1870-5.